JumKunJai

จำขึ้นใจ

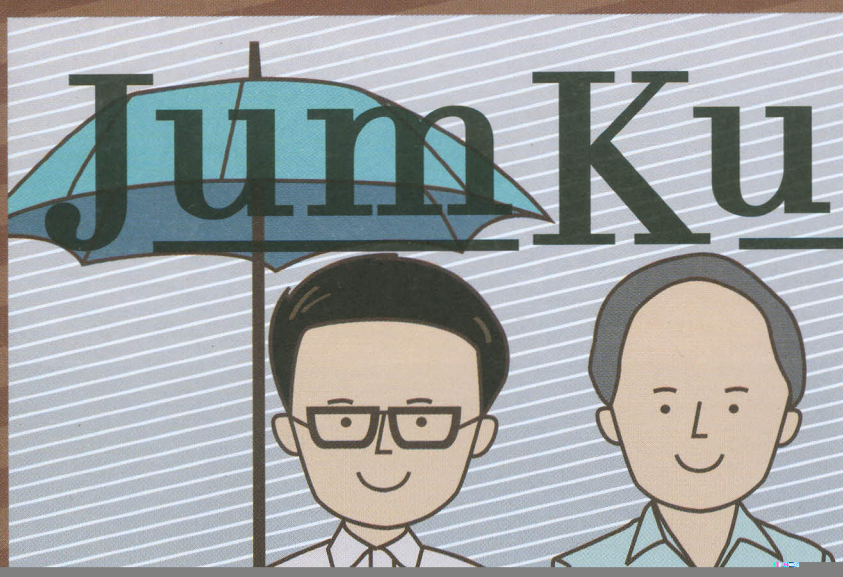

/P02 ภาณุมาศ ทองธนากุล กับ 'ความรับผิดชอบ'

/P04 คุยกับ ประสิทธิ์ วิศิษฏจินดา

/P07 กระจกบานใหญ่: ชัยวัฒน์ ลิ้มลิขิตอักษร

นามสกุลที่เปลี่ยนได้

เรื่อง: ภาณุมาศ ทองธนากุล

ในวินาทีที่สามารถแปลความหมายของนามสกุลตัวเองได้ ผมไม่เคยลืม ตอนนั้นผมเรียนอยู่ชั้น ป.2

ครูบอก ด.ช. ภาณุมาศ ว่า ทอง แปลว่า ทอง / ธนา แปลว่า เงิน / กุล แปลว่า ตระกูล

รวมความทั้งหมด นามสกุลผมก็มีความหมายว่า ตระกูลแห่งเงินทอง หรือพูดง่ายๆ ว่า เป็นคนที่อยู่ในครอบครัวที่มั่งคั่งร่ำรวย

ผมเนี่ยนะ ตระกูลเงินทอง! ตอนนั้นผมประหลาดใจมาก เพราะเพื่อนที่นั่งข้างๆ นามสกุลเขามีความหมายว่า 'อาศัยอยู่ในป่า' แต่อยู่ในป่าประสาอะไร พ่อแม่ขับรถมาส่ง แถมได้ค่าขนมมาโรงเรียนมากกว่าผมอีก ไม่รู้อยู่ป่าแถวไหน อยากไปหาของป่าแถวนั้นบ้างจัง

ตอนนั้นผมได้ค่าขนมไปโรงเรียนแค่วันละ 7 บาท ไม่เคยมีโอกาสได้กินขนมที่อยากกินเหมือนเพื่อนๆ แล้วถ้าต้องเดินทางไปไหนมาไหนกับที่บ้าน แม่ก็พาขึ้นรถเมล์ตลอด ตอนนั้นผมสงสัยมากว่า คนที่อยู่ในตระกูลเงินทองเขาใช้ชีวิตกันอย่างนี้จริงๆ เหรอ?

นามสกุลของครอบครัวเรา เพิ่งเกิดขึ้นในรุ่นของพ่อ พี่ชายของพ่อเป็นคนตั้งขึ้นมา รุ่นก่อนหน้านี้-ครอบครัวเรายังใช้แซ่กันอยู่ ลุงไม่มีโอกาสได้เรียนสูงๆ

งานทุกงาน อาชีพทุกอาชีพ ล้วนเกิดมาเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น เมื่อทุกคนรับผิดชอบหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุด เราอาจได้มาซึ่งสังคมที่น่าอยู่ที่สุด

สุขกันตามอัตภาพ
รือพี่ๆ น้องๆ ของพ่อ
ไป ไม่ใช่ 'ทองธนากุล'

บุความหมายออกมา

ยพูดถึงเทคนิควิธีการ
กัน ผมและคนรุ่นลูกๆ
วการดำเนินชีวิตอย่าง
แต่ก็รู้หน้าที่ของตัวเอง
งเดินที่ว่านั้นอาจเป็น
งให้ลูกหลานได้ใช้
กเหมือนความหมาย
ที่คนรุ่นพ่อเคยทำไว้

ม่น้อย หลายคนก็เป็น
ของนามสกุลของเขา
เพราะมีคำแปลของ
นที่อยู่ (อย่างเพื่อนผม
ามดีงามที่ครอบครัว
ศมีแห่งความดีงาม

เป็นเกลเกนกว่าความหมายนามสกุลอธบายไว้ จนผู้คนยกย่องสรรเสริญไปทั้งวงศ์ตระกูล

ทุกคนเกิดมาล้วนอยากมีคุณค่า

อยากมี 'ความหมาย'

ซึ่งความหมายของตนนั้น ใช่ว่าจะถูกกำหนดโดยความหมายของชื่อและนามสกุลที่ติดตัวเรา

เรามีอิสระอย่างเต็มที่ในการสร้างความหมายให้แก่ตัวเอง เลือกได้ว่าจะสร้างความหมายในแบบไหน ตามแต่ว่าเราเชื่อมั่นศรัทธาคุณธรรมในเรื่องใด

บุคคลที่สร้างความดีงามจนผู้คนนับถือศรัทธาล้วนเป็นตัวอย่างที่ดีให้เราเรียนรู้ว่า แม้ความหมายในชื่อหรือนามสกุลจะเล็กกระจ้อยร่อย แต่ความหมายที่เขาสร้างใหม่กลับสร้างประโยชน์อันยิ่งใหญ่ให้แก่ผู้คนมากมาย

ผมเชื่อว่าการได้มาซึ่งสังคมที่ดี อาจไม่ได้มาจากการร้องเรียกเอาจากผู้อื่น แต่อาจเริ่มจากจุดเล็กๆ ที่เรากำลังคุยกันอยู่ในบทความชิ้นนี้ก็ได้

คือ การที่แต่ละคนรู้จักที่จะสร้างความหมายที่ดีให้กับชีวิต

ซึ่งวิธีสร้างความหมายที่ง่ายที่สุด และทุกคนสามารถเริ่มได้เลยตอนนี้คือ การรู้จักหน้าที่ และรู้จักรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองทำ

นั่นเพราะงานทุกงาน อาชีพทุกอาชีพ ล้วนเกิดมาเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น

เมื่อทุกคนรับผิดชอบหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุด เราอาจได้มาซึ่งสังคมที่น่าอยู่ที่สุด

ในระดับเศรษฐ เรียกได้ว่า ก็แค่พออยู่พอกิน และมีความ

เวลาผมเห็นคนรุ่นพ่อใช้ชีวิต ไม่ว่าจะตัวพ่อเอง ห
ผมกลับรู้สึกว่า พวกเขาเหมือนจะมีอีกนามสกุลที่ต่างออก
อย่างที่ระบุในบัตรประชาชน

ดูเหมือนจะเป็นนามสกุลอะไรซักอย่าง ที่หากจะระ
มันอาจแปลได้ว่า 'ตระกูลที่ยึดคุณธรรมเป็นสำคัญ'

เพราะเท่าที่ผมโตมา ผู้ใหญ่แต่ละคนไม่เห็นจะเค
ที่จะทำให้พวกเรามั่งมีเงินทองเลยซักนิด แต่ขณะเดียว
ทุกคน ต่างโตมากับคำสอนโดยเป็นคำสอนผ่านเรื่องรา
มีศักดิ์ศรีของอากง ที่แม้จะประกอบกิจการร้านค้าเล็กๆ
และรู้จักรับผิดชอบในคำมั่นสัญญาของตน แม้เส้นทา
คนละทางกับการช่วงชิงทรัพย์สินเงินทองเพื่อจะนำมากอ

แม้ว่าทุกวันนี้ครอบครัวเราจะไม่ได้มีเงินทองมา
ของนามสกุล แต่เวลาได้ยินคนอื่นๆ ชื่นชมในสิ่งดีๆ
มันก็มีความหมายกับครอบครัวเรามาก

กว่าสามสิบปีของชีวิต ผมได้เห็นนามสกุลคนมาก็ไ
เหมือนครอบครัวเราเลย คือมีชีวิตไม่เหมือนกับคำแปล
หลายๆ ครอบครัวน่าสนใจเสียยิ่งกว่าครอบครัวผมอีก
นามสกุลที่ดูถ่อมเนื้อถ่อมตัว บ้างก็เป็นเพียงการระบุถิ่น
ที่อยู่ในป่า) บ้างระบุเพียงอาชีพของบรรพบุรุษ แต่ค
เหล่านั้นได้ทุ่มเททำไว้เพื่อผู้อื่น กลับเปล่งประกายจนแผ่

 เรื่อง: ปริญญา ก้อนรัมย์ ภาพ: นพพร ยรรยง

คนต้นทาง / ประสิทธิ์ วิศิษฏจินดา

- ผู้อำนวยการสำนักทางหลวงที่ 10
  กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

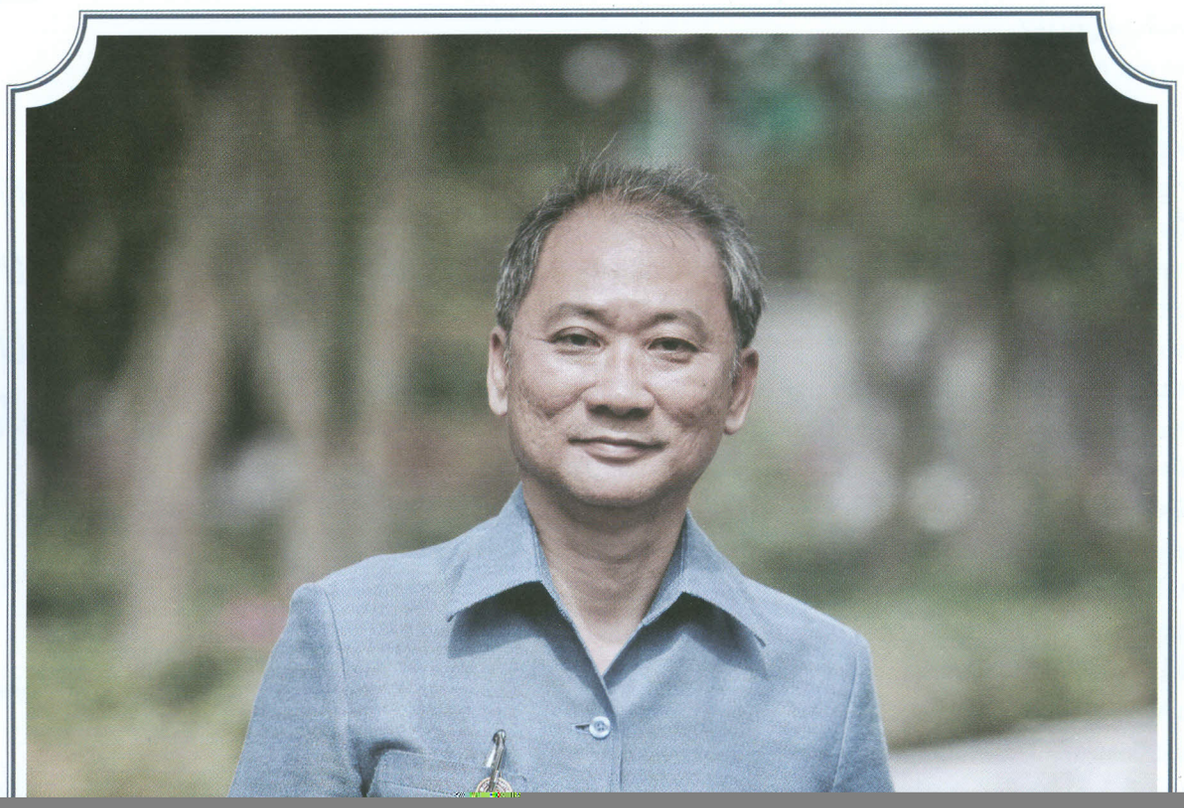

ชีวิตมนุษย์เราล้วนมีความข้องเกี่ยวกับ 'ถนน' อยู่บ้างไม่มากก็น้อย ไปเที่ยวเราก็ใช้ถนน ทำงานเราก็ใช้ถนน บางคนเกิดบนถนนเลยก็มี แม้เราจะใช้งานถนนกันถ้วนหน้าถึงขนาดนี้ แต่จะมีสักกี่คนที่รู้ว่าต้นสายปลายเหตุของถนนมีความเป็นมายังไง ใครกันที่เป็นผู้สร้างเส้นสายยาวๆ เหล่านั้น

วันนี้เราจะพาไปรู้จักความคิดและตัวตนของ 'คนต้นทาง' ผู้ทำหน้าที่ออกแบบก่อสร้างและบำรุงรักษาท้องถนนที่เราใช้สัญจรกันทุกวันนี้ ถ้าพร้อมกันแล้ว ไปรู้จักเส้นทางชีวิตของ ประสิทธิ์ วิศิษฏจินดา ผู้อำนวยการสำนักทางหลวงที่ 10 กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

"เรียนจบปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ สาขาโยธา จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2522 ตอนแรกที่จบมาใหม่ๆ มีงานให้เลือกทำอยู่หลายที่ เจ้าของบ้านเช่าในกรุงเทพฯ ฝากงานให้กับบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง และตัวเองก็สอบราชการที่กรมอนามัยติด แต่ก็ไม่ได้เลือกทั้งสองที่ เพราะว่าพอดีผลสอบ ก.พ. ผ่าน จึงได้ตัดสินใจเลือกบรรจุที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)" เขาเล่าจุดเริ่มต้นอาชีพราชการให้เราฟัง

"พอทำงานอยู่ที่ ส.ป.ก. ได้ประมาณ 1 ปี ผมก็ไปสอบ ก.พ. ใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยคราวนี้ผมได้เลือกบรรจุเข้ารับราชการที่ กรมทางหลวง ก็ย้ายมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 แล้วก็ทำมาจนถึงปัจจุบัน"

หลังจากประสิทธิ์เข้ารับราชการครั้งที่สองที่กรมทางหลวง เส้นทางชีวิตของเขาก็เหมือนกับคนทั่วไป ที่เริ่มออกเดินจากจุดตั้งต้นเล็กๆ ไปพบเจอเรื่องราวต่างๆ ตามเส้นทางของชีวิต

3 ปีแรก ประสิทธิ์ทำงานดำเนินการก่อสร้างทาง

// คนทุกคนต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต โดยเฉพาะข้าราชการ เราต้องยึดมั่นในความสัตย์จริง ตรงไปตรงมา ทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ที่สำคัญที่สุด เราต้องทำงานด้วยความสุขและสนุกในงานที่ทำ //

นายประสิทธิ์ วิศิษฏจินดา อายุ 59 ปี

เกียรติยศที่ได้รับ

- ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี 2555
- ปี 2523 ปฏิบัติงานที่ศูนย์สร้างทางกาญจนบุรี ได้รับหนังสือบันทึกจากผู้บังคับบัญชาปิดประกาศ ยกย่องการทำงานว่า 'รู้สึกภูมิใจที่มีข้าราชการเช่นท่าน'

'ถนน' พร้อมใช้สำหรับประชาชนตลอดเวลาเป็นสิ่งที่ยากกว่า

"เราต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่ เมื่อทำงานเสร็จแล้ว ผลที่ได้ออกมาต้องทำให้ทุกๆ คนมีความพึงพอใจ มีความสุข" ประสิทธิ์เอ่ยถึงความยากในการทำหน้าที่นี้

ถามเขาต่อว่าแล้วคนแบบไหนเล่าที่เหมาะกับงานแบบเขา ประสิทธิ์ตอบว่า "คนที่เหมาะจะทำหน้าที่ตรงนี้ต้องเป็นคนที่เปิดกว้าง รับฟังความคิดเห็นคนอื่น คิดบาก มีปัญหาต้องรีบกระโดดเข้าใส่ทันที และสนุกในงานที่ทำ" ประสิทธิ์กล่าวสิ่งที่คิด ก่อนจะนิ่งไปสักพัก แล้วพูดต่อมา

"สังคมไทยปัจจุบัน คนในชาติแตกแยกมาก ไม่รับฟังความคิดเห็นคนอื่นที่แตกต่าง ใช้แต่ศรัทธาตัดสินใจ ไม่ใช้ปัญญา แยกแยะถูกผิดไม่เป็น ข้าราชการต้องเป็นหลักให้แก่บ้านเมือง เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชน มีสติ รักษากฎหมาย กติกาของบ้านเมือง"

เขามองตรงมาที่เราด้วยแววตาที่ฉายความมุ่งมั่น พร้อมกันนั้นเขาเอ่ยกับเราต่อไปว่า "ประเทศไทย

เรื่อง: วิภว์ บูรพาเดชะ

TOWER HEIST
ปล้นด้วยความรับผิดชอบ

มองเผินๆ แล้ว ภาพยนตร์เรื่อง *Tower Heist* (2011) ที่มีชื่อไทยว่า *ปล้นเสียดฟ้า บ้าเหนือเมฆ* น่าจะเหมือนกับหนังแนวปล้นๆ ทั่วไป คือเป็นการรวมตัวกันของนักจารกรรมชั้นยอด ที่มาร่วมกันวางแผนจารกรรมในสิ่งที่ดูเหมือนจะขโมยได้ยากเย็น คล้ายกับที่ *Ocean Eleven* (2001) และภาคต่อทั้งหลายเคยทำไว้อย่างสนุกสนานเร้าใจ แต่เอาเข้าจริงๆ แล้วเหล่าดาราดังที่มารวมตัวกันใน *Tower Heist* นั้นออกไปทางดาวตลกมากกว่า นำหน้ามาโดย เบน สติลเลอร์ และ เอ็ดดี้ เมอร์ฟี่ ที่เห็นหน้าก็ขำแล้ว

แต่หนังจารกรรมเรื่องนี้ไม่ได้เป็นการรวมตัวของตัวละครเก่งๆ แต่อย่างใด เพราะเหล่าผู้คนที่มาร่วมแก๊งจารกรรมกลุ่มนี้ ล้วนเป็นคนธรรมดาๆ บางคนเข้าข่าย 'ผู้แพ้' ของสังคมด้วยซ้ำไป และที่แปลกประหลาดยิ่งกว่านั้น หนังเรื่องนี้ยังเป็นหนังที่พูดเรื่อง 'ความรับผิดชอบ' ในมิติต่างๆ ได้อย่างน่าสนใจอีกด้วย

Tower Heist เล่าเรื่องของ จอช โคแว็กส์ (เบน สติลเลอร์) ผู้จัดการตึกสูงสุดหรูที่ทำหน้าที่ได้อย่างดีเยี่ยมตลอดมา เขารับผิดชอบต่อหน้าที่ในทุกๆ รายละเอียด ผู้เช่ารายไหนเป็นอย่างไร มีความต้องการพิเศษอะไร จอชจดจำได้หมด แถมเขายังเป็นเจ้านายที่ดูแลลูกน้องได้อย่างดีเยี่ยมเสมอมา เรื่องมาพลิกผันเมื่อผู้เช่ารายใหญ่ที่เป็นนักการเงินชื่อดังเกิดโดนตำรวจจับ เพราะเป็นหนึ่งในตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดวิกฤติการเงินในสหรัฐฯ จนผู้คนเดือดร้อนไปทั่ว (เป็นประเด็นที่ได้รับแรงบันดาลใจจากเรื่องจริง) จอชมาเดือดร้อนก็ตรงที่เขาดันเอากองทุนบำนาญของลูกน้องทุกคนไปฝากให้พ่อมดการเงินคนนี้ดูแลจัดการ เมื่อพ่อมดกลายมาเป็นนักหลอกลวง เงินบำนาญของพนักงานทั้งตึกก็มีท่าว่าจะสูญ จอชเลยต้องตามทวงจนตัวเองโดนไล่ออกเพราะไปก่อวีรกรรมทวงเงินด้วยลีลาสุดเครียด เป็นผลให้เขาคิดรวบรวมแก๊งซึ่งมีทั้งโจรกระจอกและลูกน้องเก่าที่เคย

กระจกบานใหญ่